

CHP Tüzük Değişiklikleri İçin Öneriler

Aytuğ Atıcı

24-26. Dönem Mersin Milletvekili

15 Temmuz 2024

1. Parti üyeleri “Üye” ve “Aktif Üye” olarak tanımlanmalıdır. Parti içi seçimlerde sadece aktif üyeler oy kullanmalıdır. Sadece aktif üyeler yönetim kadrolarına aday olabilmelidir.

Aktif üye: Son parti içi seçimlerde oy kullanmış, son yapılan yerel ve genel seçimde oy kullanmış, “Üyelerin Temel Siyasi Eğitimi (ÜTSE)”yi almış, aidatını aylık olarak düzenli ödemiş, örgütler tarafından kendisine yazılı olarak verilen ve kendisi tarafından kabul edilen görevleri yerine getirmiş kişiler olarak tanımlanabilir.

(Mazeret nedeniyle bu işlerden bir/kaçını yerine getirememiş olanların durumu yönetmelikle belirlenmelidir).

2. İl, ilçe başkanları ve yönetim kurulu üyeleri ile kurultay delegeleri, Parti Meclisi üyeleri ve genel başkan aktif üyelerin katılımıyla ve çarşaf listeye seçilmelidir (Siyasi Partiler Kanunu’na uyum sağlayacak şekilde düzenlemeler yönetmelikle belirlenmelidir).
3. Çarşaf liste ile seçim zorunlu olmalı blok liste uygulaması kaldırılmalıdır.
4. Seçimle gelen yönetici seçimle gitmelidir. Disiplin süreci tamamlanmadan hiçbir yönetici görevden alınamamalıdır. Ancak yüz kızartıcı suç iddialarının

güçlü olduğu durumlarda disiplin süreci tamamlanana kadar geçici olarak görevden el çektirme işlemi yapılabilir.

5. Başarısız olan parti yöneticileri bir sonraki kongrede aday olamamalıdır.

Yöneticilerin Başarısızlık Ölçütleri:

- a) Sorumlu olduğu seçim bölgesinde partinin aldığı oy oranının düşmesi
- b) Sorumlu olduğu seçim bölgesinde partinin aldığı oy oranının iki genel seçimde üst üste sabit kalması,
- c) (Genel Başkan için) Partinin kazandığı toplam milletvekili sayısında azalma olması (toplam milletvekili sayısı azalmadığı halde),
- ç) (Genel Başkan için) CHP'nin yönettiği büyükşehir/il belediye sayısında azalma olması.
- d) (İl Başkanları için) Bir önceki genel seçime kıyasla kendi ilinde milletvekili sayısının düşmesi (ilin toplam milletvekili sayısı azalmadığı halde)
- e) (İl Başkanları için) CHP yönetiminde olan büyükşehir/il belediyesinin kaybedilmesi,
- f) (İl Başkanları için) İlide CHP'nin yönettiği toplam ilçe belediye sayısında azalma olması,
- g) (İlçe Belediye başkanı için) CHP yönetiminde olan ilçe belediyesinin kaybedilmesi,
- ğ) (İlçe Belediye başkanı için) CHP'li ilçe belediye meclisi üye sayısında azalma olması.

Başarısızlık ölçütü Genel Merkezin başka partilerle doğrudan veya dolaylı olarak ittifak yapmış olması durumuna göre değerlendirilmelidir.

6. Kongre ve kurultaylarda cinsiyet ve gençlik kotası ayrı ayrı uygulanmalıdır. Yöneticiler arasında genç bir kadın üye olması durumunda hem gençlik hem de cinsiyet kotasının sadece birinden düşmelidir.
7. Gençlik yaş sınırı 35'e çekilerek gençlere %33 kota uygulanmalıdır.
8. Partimizin Cumhurbaşkanı aday adayları kurultay delege sayısının en az %10'unun imzası ile belirlenir. Partimizin Cumhurbaşkanı adayı, aday adayları arasından tüm aktif üyeler tarafından belirlenir.
9. Parti Meclisi'nin oluşumu ile ilgili olarak aşağıdaki değişikliklerden biri yapılmalıdır.
 - Parti Meclisi; her ilden il kongresinde seçilen birer kişi ve kurultayda aktif üyeler tarafından seçilen 40 kişiden olmak üzere 120 kişiden oluşur.

Veya

- Parti Meclisi; her ilden en az bir kişi olmak üzere ve partimizin illerde aldığı oy oranı dikkate alınarak yapılacak dağılımla 120 kişiden oluşur. İl kongrelerinde o ile düşen PM üyesi sayısının 2 katı kadar aday belirlenir ve kurultayda tercihli oy kullanılarak aktif üyeler tarafından PM üyeleri seçilir.
10. Merkez Yönetim Kurulu (MYK) üyeleri Parti Meclisi tarafından seçilmeli ve gerektiğinde aynı yöntemle görevden alınabilmelidir.
 11. Parti Meclisi üyeleri yetkilerini hiçbir şekilde MYK veya Genel Başkan'a devretmemelidir.
 12. Kurultayın Seçilmiş Üyeleri aşağıdaki şekilde olmalıdır.

Kurultayın seçilmiş üyelerinin toplam sayısı TBMM üye sayısının 2 katıdır (Bugün için 1200 kişi). Her ilden en az o ilin toplam milletvekili sayısı kadar kurultay delegesi ildeki aktif üyeler tarafından belirlenmeli (Bugün için toplam 600 delege), kalan delegeler sayısal olarak (Bugün için toplam 600 delege) partinin son milletvekili genel seçiminde o ilde almış olduğu oylar dikkate alınarak dağıtılmalıdır, bu delegeler de ildeki aktif üyeler tarafından belirlenmelidir.

13. Milletvekili adayları “aktif üyelerle” tarafından ön seçim/eğilim yoklaması yöntemiyle belirlenmelidir. Aktif üyelerle yapılacak olan ön seçim/eğilim yoklamasında ekonomist, diplomat vb. meslek gruplarına bir kota ayrılmalıdır. Genel Merkez hiçbir şekilde kontenjan kullanmamalıdır.

14. Belediye başkan adayının belirlenmesinde iki yöntem kullanılabilir.

A- Aktif Üyelerin Katılımıyla Ön Eleme ve Sonrasında Kamuoyu Araştırması

- a. Belediye başkanı adaylığı için başvuru sayısı, 3-5 arasında kalmış ise aktif üyelerin katılımı ile yapılacak eğilim yoklamasıyla aday adayı sayısı ikiye,
- b. Belediye başkanı adaylığı için başvuru sayısı, 6-10 arasında kalmış ise aktif üyelerin katılımı ile yapılacak eğilim yoklamasıyla aday adayı sayısı üçe,
- c. Belediye başkanı adaylığı için başvuru sayısı, 10'dan fazla ise aktif üyelerin katılımı ile yapılacak eğilim yoklamasıyla aday adayı sayısı dörde düşürüldükten sonra aktif üyelerin belirlediği bu aday adayları için şeffaf ve bilimsel olarak kamuoyu yoklamaları yapılmalı ve bu bilgiler ışığında bölgesel dengeler de gözetilerek atama yapılmalıdır. Sandıkta veya kamuoyu araştırmalarında birinci çıkmak ile daha geri sıralarda çıkmak arasında bir fark olmayacağı önceden net bir şekilde ifade edilmelidir.

B- Aktif Üyelerin Katılımıyla İki Turlu Eğilim Yoklaması

- a. Belediye başkanı adaylığı için başvuru sayısı ikinin üzerinde ise ilk turda aktif üyelerin katılımı ile yapılacak eğilim yoklamasıyla aday adayı sayısı ikiye düşürülmelidir.

b. Daha sonra yine aktif üyelerin katılımı ile yapılacak ikinci tur eğilim yoklamasıyla bu iki adaydan en çok oy alan belediye başkan adayı olarak ilan edilmelidir.

15. Belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği adaylarının belirlenmesi

a. Meclis üyelerinin belirlenmesinde fermuar sistemi uygulanmalı, aktif üyelerin katılımıyla yapılacak ön seçim/eğilim yoklamasında tek sayılara (1,3,5,7...) bir cinsten, çift sayılara ise (2,4,6,...) diğer cinsten adaylar yerleştirilmelidir. Burada gençlik kotasına da mutlaka uyulmalıdır.

b. Aktif üyelerle yapılacak olan ön seçim/eğilim yoklamasında bir şehir plancısı veya mimar, bir hukukçu ve bir hesap uzmanına kota ayrılmalıdır. Bu meslek mensuplarından en yüksek oyu alanlar adaylaştırılmalıdır.

16. Yeni Üye Kaydı: Üyelerin Temel Siyasi Eğitimini (ÜTSE) başarıyla

tamamlamayanlar yeni üye olarak kaydedilmemelidir. Olağanüstü durumlarda MYK tarafından üyelikleri kabul edilenler üye kabul edildikleri tarihten sonra yapılan ilk genel veya yerel seçimden sonraki üç ay içinde bu eğitimi almak zorundadır.

17. Partide herhangi bir göreve aday olabilmek için Üyelerin Temel Siyasi Eğitimi (ÜTSE) alması zorunlu olmalıdır (istisnalar Parti İçi Eğitim Yönetmeliği taslağında belirtilmiştir).

18. Parti Okulumuzun daha önce Genel Merkeze sunmuş olduğu Parti İçi Eğitim Yönetmeliği taslağına dayanak oluşturma üzere "Sokak Örgütlenmesi" çalışma ve örgütlenme sistemi tüzüğe eklenmelidir.

Her mahallede birbirine yakın sokaklar birleştirilerek veya büyük caddeler bölünerek her biri yaklaşık 400 seçmen (ortalama 120 hane) içeren ÖBEKLER oluşturulmalı ve öbek sorumluları belirlenerek, kendi öbeklerinde bulunan seçmenlerle sürekli iletişim kurması sağlanmalıdır.

- 19.** Parti yönetiminde eş başkanlık sistemi hayata geçirilmelidir. İlçe ve il başkanlığı ve genel başkanlık seçimlerinde aktif üyeler tarafından en yüksek oy olan kişi başkan ve karşı cinsten en yüksek oyu alan kişi eş başkan olarak görevlendirilmelidir (Detaylar yönetmelikle belirlenmelidir).
- 20.** Genel Merkezde her bakanlık ve Cumhurbaşkanlığına bağlı kurumları sürekli denetlemek ve kendi alanlarındaki sorunlara çözüm üretebilmek için daimî masalar kurulmalıdır. Bu masalarda ilgili parti üyeleri/yöneticileri ile birlikte sivil toplum örgütleri, oda, sendika ve bilim dünyasından uzmanların görev yapmaları sağlanmalıdır.
- 21.** Yurt dışı örgütlerimizin hem Parti Meclisinde hem de TBMM'de temsil edilmeleri sağlanmalıdır. Bunun için aktif üyelerle yapılacak olan PM seçimlerinde ve milletvekili ön seçim/eğilim yoklamasında kota uygulanmalıdır.
- 22.** Aktif üyelerin katılımıyla yapılacak olan tüm seçimler/eğilim yoklamaları uygun yerlere sandık kurularak veya elektronik ortamda gerçekleştirilebilmelidir.
- 23.** Genel merkezde ve illerde Etik Kurul kurulmalı ve işletilmelidir (Detaylar yönetmelikle belirlenmelidir).
- 24.** "Genel Merkez" tanımı yapılmalıdır. Tüzüğümüzde "genel merkeze" atfen iş ve işlemler tanımlanmış ancak Tüzüğümüzde bu organın tanımı yapılmamıştır (MYK mı? Genel Başkan mı? Parti Meclisi mi?).
- 25.** Tüzük giriş kısmında kısaltmalar tanımlanmalıdır.
- 26.** Partimizin Tüzüğü yazılırken Türkçe dil bilgisi kurallarına dikkat edilmeli ve uzman desteği alınmalıdır (Kurultayda redaksiyon yetkisi istenmelidir).

NOT: Siyasi Partiler Kanunu'nda belirtilen şartlar nedeniyle demokrasiden geri adım atılmamalıdır. Kanun değişene kadar şartlar şeklen yerine getirilmek üzere düzenlemeler yapılmalıdır.

